

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ
പത്താം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നമിടാത്ത ചോദ്യം :6134

02.04. 2018 ൽ മറുപടിക്ക്

എനർജി മാനേജ്മെന്റ് സെന്ററിന്റെ പ്രവർത്തനം

ചോദ്യം

ശ്രീ.സി.ദിവാകരൻ

ഉത്തരം

ശ്രീ.എം.എം.മണി

(വൈദ്യുതി വകുപ്പ് മന്ത്രി)

<p>(എ) ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നശേഷം എനർജി മാനേജ്മെന്റ് സെന്റർ മുഖാന്തരം നടപ്പിലാക്കിയ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിശദാംശം നൽകുമോ;</p>	<p>(എ) ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്ന ശേഷം എനർജി മാനേജ്മെന്റ് സെന്റർ മുഖാന്തിരം നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.</p> <p>വ്യവസായ ശാലകളിലെ ഊർജ്ജ സംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ - വൻകിട വ്യവസായ ശാലകളിൽ ഊർജ്ജ കാര്യക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി നിർബന്ധിത ഊർജ്ജ ഓഡിറ്റ് നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിലും സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിലും സർക്കാർ കെട്ടിടങ്ങളിലും ഊർജ്ജ ഓഡിറ്റ് നടത്തുന്നതിനുള്ള ചെലവിന്റെ 50% സബ്സിഡിയായി നൽകുന്നു. ചെറുകിട വ്യവസായ ശാലകളിൽ സൗജന്യമായി പ്രാഥമിക ഊർജ്ജ ഓഡിറ്റ് പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന നീരാവിയിൽ നിന്ന് 25 കിലോവാട്ട് വൈദ്യുതി ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പദ്ധതി തിരുവനന്തപുരത്തുള്ള ട്രാവൻകൂർ ടൈറ്റാനിയം പ്രോഡക്ട്സിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു.</p> <p>കേരളത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഡീസൽ ജനറേറ്റർ സെറ്റുകൾ, ബോയിലറുകൾ, ട്രാൻസ്ഫോർമറുകൾ തുടങ്ങിയവയുടെ കാര്യക്ഷമത മനസ്സിലാക്കുന്നതിനുള്ള വിശദ പഠനങ്ങൾ നടത്തുകയും കാര്യക്ഷമത കുറഞ്ഞ ട്രാൻസ്ഫോർമറുകൾ മാറ്റി കാര്യക്ഷമത കൂടിയവ സ്ഥാപിച്ചാൽ ഉണ്ടാകുന്ന ലാഭം മനസ്സിലാക്കുന്നതിനുള്ള പഠനവും നടത്തി വരുന്നു. ഈ സാമ്പത്തിക വർഷം കെ.എസ്.ഇ.ബിയുടെ 10 വൈദ്യുത വിതരണ ട്രാൻസ്ഫോർമറുകളിൽ ഊർജ്ജ കാര്യക്ഷമത പഠനം നടത്തുന്നതിനും അതിൽ 5 എണ്ണം ഊർജ്ജകാര്യക്ഷമതകൂടിയ സ്റ്റാർ റേറ്റിംഗ് കൂടിയ ട്രാൻസ്ഫോർമർ ആയി മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു.</p> <p>സർക്കാർ കെട്ടിടങ്ങളിലെ ഊർജ്ജ സംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ - സർക്കാർ അധീനതയിലുള്ള കെട്ടിടങ്ങളിൽ ഊർജ്ജ സംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി 5 മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലും 5 സിവിൽ സ്റ്റേഷനുകളിലും ഊർജ്ജ ഓഡിറ്റ് നടത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ പൂർത്തിയായി വരുന്നു. തിരുവനന്തപുരം</p>
---	--

മെഡിക്കൽ കോളേജിന്റെ ഊർജ്ജ ഓഡിറ്റ് പൂർത്തിയാക്കി റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി കേരള സംസ്ഥാന ഊർജ്ജ സംരക്ഷണ നിധിയിൽ നിന്നും 1 കോടി രൂപ ചിലവഴിക്കുന്നതിന് ഊർജ്ജ സംരക്ഷണ സംസ്ഥാന തല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

വാണിജ്യ ആവശ്യങ്ങൾക്കുള്ള കെട്ടിടങ്ങളിലെ ഊർജ്ജ സംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ - 100 കിലോവാട്ടിൽ കൂടുതൽ കണക്ടഡ് ലോഡോ 120 kVA യിൽ കൂടുതൽ കോൺടാക്ട് ഡിമാന്റോ ഉള്ള വാണിജ്യാവശ്യങ്ങളുള്ള കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് എനർജി കണസർവേഷൻ ബിൽഡിംഗ് കോഡ് നിർബന്ധമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഊർജ്ജസംരക്ഷണ നിയമനടത്തിപ്പിന്റെ ഭാഗമായി കേന്ദ്ര സർക്കാർ പുറത്തിറക്കിയ എനർജി കൺസർവേഷൻ ബിൽഡിംഗ് കോഡിനനുസൃതമായാണ് കേരള സ്റ്റേറ്റ് എനർജി കണസർവേഷൻ ബിൽഡിംഗ് കോഡ് തയ്യാറാക്കിയത്. കോഡിൽ സംസ്ഥാനത്തെ PWD, LSGD എന്നിവയിലേയും സ്വകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലേയും എഞ്ചിനീയർമാർക്കും ആർക്കിടെക്ചർമാർക്കും വേണ്ടി 30 ൽ അധികം പലിശീലന പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇ. സി. ബി. സി സെൽ - ബിൽഡിംഗ് കോഡിൽ പരിശീലനം നൽകുന്നതിനുപുറമെ കോഡ് സംബന്ധമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ഇ. സി. ബി. സി. സെൽ ഇ. എം. സി യിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പും നിർമ്മിക്കുന്ന കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് ഇ. സി. ബി.സി അനുസരിച്ചുള്ള ഡിസൈൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് സെൽ സഹായിക്കുന്നുണ്ട്.

പീലികോട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ ഊർജ്ജയാനം പദ്ധതി - ഊർജ്ജസംരക്ഷണ മാതൃകാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്താക്കി മാറ്റുന്നതിനുള്ള കാസർകോഡ് ജില്ലയിലെ പീലികോട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ പ്രവർത്തനം അന്തിമ ഘട്ടത്തിലാണ്. ഊർജ്ജ സംരക്ഷണ ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും സർവ്വെ നടത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഗാർഹിക ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനായി 16500 എൽ.ഇ.ഡി ബൾബുകൾ പഞ്ചായത്തിന് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിലേയ്ക്ക് സൗജന്യമായി എൽ.ഇ.ഡി ട്യൂബ് ലൈറ്റ്, ഊർജ്ജ കാര്യക്ഷമത കൂടിയ ഫൈവ് സ്റ്റാർ ഫാനും എൽ.ഇ.ഡി തെരുവ് വിളക്കും നൽകുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള നടപടികളും പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയിലെ തന്നെ ആദ്യത്തെ കാര്യക്ഷമത കുറഞ്ഞ സാധാരണ ബൾബ് രഹിത പഞ്ചായത്തായി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും ആയിട്ടുണ്ട്.

മാതൃകാ ഊർജ്ജ കാര്യക്ഷമ പഞ്ചായത്ത് പദ്ധതി - മാതൃകാ ഊർജ്ജകാര്യക്ഷമ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതിയിൻ കീഴിൽ നടത്തുന്ന പരിപാടികൾ

- പൊതുജനങ്ങൾക്കും സ്കൂൾ കുട്ടികൾക്കും സസൂർണ്ണ ഊർജ്ജ സംരക്ഷണ/ ഊർജ്ജകാര്യക്ഷമതാ ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകൾ

ബോധവൽക്കരണം നടത്തുക വഴി വീടുകളിൽ 10 മുതൽ 20 ശതമാനം വരെ വൈദ്യുതി ലാഭിക്കാം എന്ന് തെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾക്ക് ആവശ്യമായ ലഘുലേഖകൾ ഇ.എം.സിയിൽ നിന്നും സൗജന്യമായി ലഭ്യമാക്കുന്നുണ്ട്.

- പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പഞ്ചായത്തുകളിലെ എല്ലാ വീടുകളിലും 9 വാട്ടിസിന്റേ രണ്ട് എൽ.ഇ.ഡി ബൾബുകൾ വീതം കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ വിതരണം ചെയ്യാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഒരു ബൾബിനു 50 രൂപ എന്ന നിരക്കിലായിരിക്കും വിതരണം ചെയ്യുക.
- ഈ പഞ്ചായത്തുകളിലെ എല്ലാ സർക്കാർ ഓഫീസുകളിലും സ്കൂളുകളിലും ഊർജ്ജ ഓഡിറ്റ് നടത്താനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഊർജ്ജ ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സർക്കാർ ഓഫീസുകളിലേയും, സ്കൂളുകളിലേയും ഊർജ്ജ കാര്യക്ഷമത കുറഞ്ഞ ബൾബുകൾക്കും ഫാനുകൾക്കും പകരം ഊർജ്ജ കാര്യക്ഷമത കൂടിയ എൽ.ഇ.ഡി ബൾബ്, എൽ.ഇ.ഡി ട്യൂബ്, ഫൈവ് സ്റ്റാർ ഫാൻ എന്നിവ സൗജന്യമായി നൽകുന്നതാണ്.
- തെരുവുവീളുകളുടെ ഊർജ്ജ കാര്യക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി നിലവിലുള്ള തെരുവു വീളുകൾക്ക് പകരമായി 18 വാട്ട്സിന്റേയും 35 വാട്ട്സിന്റേയും 100 വീതം എൽ.ഇ.ഡി തെരുവുവീളുകൾ സൗജന്യമായി നൽകുന്നതാണ്.

ഈ സാമ്പത്തിക വർഷം 9 പഞ്ചായത്തുകളെയാണ് തെരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നത്.

സ്മാർട്ട് എനർജി പ്രോഗ്രാം - സ്മാർട്ട് എനർജി പ്രോഗ്രാമിന്റെ ഭാഗമായി വിദ്യാലയങ്ങളിൽ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന ഊർജ്ജസംരക്ഷണ പരിപാടികളിലൂടെ വിദ്യാർത്ഥികളിലെ ഊർജ്ജസംരക്ഷണ അവബോധം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് സാധിക്കുന്നുണ്ട്. അതിലൂടെ വിദ്യാർത്ഥികൾ ഊർജ്ജസംരക്ഷണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ വീടുകളിലും പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നുണ്ട്. 4800 സ്കൂളുകളിലും, ഐ.ടി.ഐ എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകൾ, പോളിടെക്നിക്കുകൾ തുടങ്ങി 200 ഓളം സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലും സ്മാർട്ട് എനർജി പ്രോഗ്രാം നടത്തുന്നുണ്ട്. ഈ പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി 570 സ്കൂളുകളിൽ ഊർജ്ജകാര്യക്ഷമതയുള്ള എൽ. ഇ. ഡി. ലൈറ്റുകൾ, സ്റ്റാർ റേറ്റഡ് ഫാനുകൾ എന്നിവ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇതു കൂടാതെ അനേകമായി സഹകരിച്ച് 19 സ്കൂളുകളിൽ 2 കിലോ വാട്ട് സൗരോർജ്ജ സംവിധാനം സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

എനർജി ക്ലിനിക്ക് - ഗാർഹിക മേഖലയിൽ വൈദ്യുതി ഉപയോഗം കൂടുതലായതിനാൽ വീടുമുറ്റത്തുവേണ്ടി ഊർജ്ജ ക്ലിനിക്ക് നടത്തി വരുന്നു. ഇ.എം.സി യിൽ നിന്നും പരിശീലനം ലഭിച്ച വനിതാ വാളണ്ടിയർമാരാണ് ക്ലിസ്റ്റുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്. ഇപ്പോൾ 750

വാളണ്ടിയർമാർ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ വാളണ്ടിയർമാർ മുഖേന എല്ലാ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും കേന്ദ്രീകരിച്ച് ജനപ്രതിനിധികളുടെ സാന്നിധ്യത്തോടുകൂടി ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ നടത്തി വരുന്നു. 2017-18 ൽ 2500 ഊർജ്ജ ക്ലിനിക് പരിപാടി സംഘടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി.

ഊർജ്ജകിരൺ - പൊതുജന ബോധവൽക്കരണത്തിനായി എൻ.ജി.ഒ.കൾ, സർവ്വീസ് സൊസൈറ്റികൾ, പൊതുജന വായനശാലകൾ എന്നിവയുമായി ചേർന്ന് ഊർജ്ജ കിരൺ പരിപാടി നടത്തിവരുന്നു. 2017 ൽ കേരളത്തിൽ ഉടനീളം 340 പരിപാടികൾ എൻ.ജി.ഒ കൾ മുഖേനയും 2278 പരിപാടികൾ ലൈബ്രറികൾ വഴിയും നടത്തുകയുണ്ടായി.

സംസ്ഥാന ഊർജ്ജ സംരക്ഷണ അവാർഡ് - ഊർജ്ജ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി കേരള സർക്കാർ ഏർപ്പെടുത്തിയ ഊർജ്ജസംരക്ഷണ അവാർഡ് എന്നർജി മാനേജ്മെന്റ് സെന്ററിന്റെ നേതൃത്വത്തിലാണ് നടത്തുന്നത്. 2017-18-ൽ 6 വിഭാഗങ്ങളിലായി അവാർഡ് നൽകുകയുണ്ടായി. അവാർഡ് അപേക്ഷകർക്ക് ലഭിക്കാനായത് 464 മില്ലീൻ യൂണിറ്റ് വൈദ്യുതിയും 5347 ടൺ ഇന്ധനഎണ്ണയുമാണ്.

തെരുവ് വിളക്കുകളിലെ ഊർജ്ജ കാര്യക്ഷമത - ഈ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കേരളത്തിലെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലേയും തെരുവ് വിളക്കുകളുടേയും ഊർജ്ജകാര്യക്ഷമത സംബന്ധിച്ച പഠനം നടത്തുന്നതിനും അവ എൽ.ഇ.ഡിയിലേയ്ക്ക് മാറ്റുന്നതിനുംവേണ്ട വിശദ പഠന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

ചെറുകിടജലവൈദ്യുത പദ്ധതി വികസനം

- MNRE യുടെ സബ്സിഡിയോടുകൂടി 2016-17 ൽ 100 ഓളം പൈക്കോ ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി.
- നെയ് വേലി ലിഗ്നെറ്റ് കോർപ്പറേഷനിൽ ഹൈഡ്രോ പൊട്ടൻഷ്യൽ സ്റ്റുഡിക്കുവേണ്ടി കൺസൾട്ടന്സി സേവന നൽകുകയും അവിടുത്തെ 1470 MW തെർമൽ പവർ പ്ലാന്റിന്റെ കൂളിംഗ് വാട്ടർ ചാനലിന്റെ ജലവേഗം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വൈദ്യുതി ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന 5 kW ന്റെ 4 ടർബൈനുകൾ വിജയകരമായി കമ്മീഷൻ ചെയ്യുകയുണ്ടായി. ഒരു തെർമൽ പവർ പ്ലാന്റിൽ ലോകത്തിൽ തന്നെ ആദ്യ സംരംഭമായ ഇത് മറ്റു തെർമൽ പ്ലാന്റുകൾക്ക് മാതൃകയായിരിക്കും..
- 47.4 മെഗാവാട്ട് സ്ഥാപിതശേഷിയുള്ള 20 ചെറുകിട ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾ ബൂട്ട് (BOOT) അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടപ്പിലാക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ള അനുമതി നൽകി. കൂടാതെ മുമ്പ് കൊടുത്ത പദ്ധതികളിൽ 5 MW ന്റെ കാരീക്കയം ജലവൈദ്യുത പദ്ധതിയുടെ രണ്ടാം ഘട്ടവും, 8 MW ശേഷിയുള്ള പാതകയം പദ്ധതിയുടെയും

<p>(ബി) ഇതിനായി 2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷം എത്ര തുക ചെലവഴിച്ചു എന്ന് ജില്ല തിരിച്ച് വ്യക്തമാക്കുമോ;</p> <p>(സി) എനർജി മാനേജ്മെന്റ് സെന്ററിന്റെ പ്രവർത്തനം കൂടുതൽ മേഖലകളിലേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കാൻ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോ; വിശദാംശം നൽകുമോ?</p>	<p>നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കി വൈദ്യുതി കെ.എസ്.ഇ.ബി ക്ക് നൽകി. 4.5 MW ന്റെ അരിപ്പാറ, 8 MW ന്റെ ആനക്കാംപോയിൽ എന്നീ പദ്ധതികളുടെ നിർമ്മാണം 2018 മെയ് മാസത്തോടെ സമയബന്ധിതമായി നടപ്പിലാക്കുവാൻ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ഇടുക്കി ജില്ലയിലെ മറയൂരിനടുത്തുള്ള ഈച്ചാംപെട്ടി ആദിവാസി കോളനിയിൽ മൈക്രോ ഹൈഡ്രോ ജലവൈദ്യുതി ഉപയോഗിച്ച് മൈക്രോ ഗ്രിഡ് സംവിധാനം നടപ്പിലാക്കി വൈദ്യുതീകരിച്ചു. • തിരുവനന്തപുരം നഗരത്തിലെ കാഞ്ഞിരംപാറ വാർഡിൽ കിള്ളിയാറിൽ, കാട്ടുവെട്ടി എന്ന സ്ഥലത്ത് കൃത്രിമ ചുഴി സൃഷ്ടിച്ച് ടർബൈൻ പ്രവർത്തിപ്പിച്ച് വൈദ്യുതി ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പദ്ധതിയുടെ പണികൾ ആരംഭിച്ചു. ഈ പദ്ധതി പൂർത്തിയാക്കാൻ തിരുവനന്തപുരം നഗരസഭയ്ക്ക് കൈമാറുന്നതാണ്. ഇത് ഇത്തരത്തിൽ വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ വൈദ്യുതി ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്ന ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ പദ്ധതിയായിരിക്കും. • കേരളത്തിലെ വിവിധ നദികളിൽ നിന്നുമുള്ള വൈദ്യുത (ചെറുകിട) ഉല്പാദന ശേഷി നിശ്ചയിക്കാനുതകുന്ന പഠനം നടത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം ജില്ലകളിൽ രണ്ട് വീതം നദികളുടെ ജലവൈദ്യുത ഉൽപാദനശേഷി നിർണ്ണയം നടത്തി വരുന്നു. <p>(ബി) പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷം 614 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയതിൽ 2018 ഫെബ്രുവരി 28 വരെ 505.54 ലക്ഷം രൂപ ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജില്ല തിരിച്ചല്ല ഇ.എം.സി യുടെ പരിപാടികൾ ആയതിനാൽ ജില്ല തിരിച്ചുള്ള കണക്ക് ലഭ്യമല്ല.</p> <p>(സി) ഉണ്ട്. വാണിജ്യമേഖലയിലും കാർഷിക മേഖലയിലും ഊർജ്ജ കാര്യക്ഷമത ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ ലക്ഷ്യമിടുന്നുണ്ട്. വാണിജ്യ മേഖലയിൽ കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് ഊർജ്ജ സംരക്ഷണ ബിൽഡിംഗ് കോഡ് നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും കാർഷിക മേഖലയിൽ കാർഷിക പമ്പുകളുടെ ഊർജ്ജ കാര്യക്ഷമത ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളുമാണ് നടത്തുന്നത്.</p>
---	---

 സെക്ഷൻ ഓഫീസർ